

GROUPE DE TRAVAIL PARLEMENTAIRE FRANCO-BELGE
ayant reçu mission des gouvernements belges et français

FRANS-BELGISCHE PARLEMENTAIRE WERK GROEP
in opdracht van de Belgische en Franse regeringen

VERSLAG VAN DE FRANS-BELGISCHE PARLEMENTAIRE WERK GROEP OVER DE ONTWIKKELING VAN DE GRENSOverschrijdende SAMENWERKING TUSSEN FRANKRIJK EN BELGIË (SYNTHESE)

Waarom een Frans-Belgische parlementaire Werkgroep?

- De Frans-Belgische parlementaire Werkgroep is de uitdrukking van een gezamenlijke wil van de Franse, de Belgische federale en gefedereerde regeringen om de grensoverschrijdende samenwerking verder te ontwikkelen door gebruik te maken van de mogelijkheden die de Europese en nationale beleidskaders bieden.
- De Werkgroep, bestaande uit 6 Franse en 6 Belgische parlementairen, ontving als opdracht :
 - De juridische en administratieve obstakels voor de grensoverschrijdende samenwerking te identificeren en oplossingen aan te reiken om ze uit de weg te ruimen
 - Een beheerstructuur voor de Frans-Belgische metropool rond Lille voor te stellen
- De werkmethode was tweevoudig: enerzijds een thematische aanpak van de 7 aandachtsgebieden (onderwijs, opleiding / planning, stedenbouw en ruimtelijke ordening / transport, verplaatsingen en telecommunicatie / tewerkstelling, beroepsopleiding, fiscaliteit en ontwikkeling van ondernemingen / gezondheid en medisch-sociale aspecten / water en leefmilieu / veiligheid) en anderzijds het ontwerpen van een kader voor de politieke opvolging van de projecten.

ALGEMENE BESLUITEN

A/Bouwstenen voor een diagnose

1. De Metropool rond Lille-Kortrijk-Tournai: een grensoverschrijdende concentratie

- Een dicht bevolkte metropool, zonder belangrijke fysieke obstakels, met goede verkeersverbindingen en een multipolaire structuur (belangrijke stedelijke en economische centra).
- De beschikbaarheid van deskundigheid om de moeilijkheden waarmee het grensoverschrijdend gebied langs de hele Frans-Belgische grens geconfronteerd wordt, te identificeren.
- Een metropool op de kruising van twee of drie verschillende politieke en administratieve systemen, wat een zekere complexiteit met zich meebrengt, maar ook een factor van innovatie is. De moeilijkheden waarmee men te kampen heeft, zoals de taal of de gebrekkige kennis van het buurland, zorgen ervoor dat men naar vernieuwende oplossingen moet zoeken, zoals het opzetten van gezamenlijke partnerschappen en structuren.

2. Het grensoverschrijdende aspect is vóór alles een dagelijkse werkelijkheid

- De interactie, die binnen de metropool rond Lille-Kortrijk-Tournai constant toeneemt, omvat een ruime waaier van activiteiten: werk, economische activiteiten, Europese projecten (Interreg), onderwijs, cultuur, medisch-sociale aangelegenheden, handelspraktijken, maar ook strafbaar gedrag zoals drugssmokkel.
- Samenwerkings- en adviesorganen, waarin partners vaak al jarenlang heel intens samenwerken, raken alle domeinen, zowel openbare bevoegdheden (GPCI), de economische wereld (Euro 3) of de sociale (DSIT) evenals grensoverschrijdende projecten (Interreg projecten).
- De zeer hoge verwachtingen worden bevestigd door het grote aantal bijdragen die de werkgroep mocht ontvangen, en de talrijke opkomst voor thematische werkvergaderingen die zij organiseerde.

3. Juridische problemen: één van de moeilijkheden

- Een tegenstrijdige vaststelling: enerzijds verruimen een steeds grotere vrijheid en openheid de mogelijkheden voor samenwerking (het optreden van Europa bijvoorbeeld) en anderzijds bemoeilijken een steeds groter aantal normen en actoren de concrete uitvoering van de projecten (federalisme of decentralisatie):
 - Het optreden van Europa: het invoeren van uniforme regels (richtlijnen en reglementeringen) zoals de ééngemaakte markt, het verdrag van Schengen en de Euro, heeft bijgedragen tot een aanzienlijke daling van de obstakels voor de samenwerking en tot de versterking van de interactie. Zo werden nieuwe samenwerkingsmogelijkheden gecreëerd maar tegelijk ook nieuwe verwachtingen en moeilijkheden.
 - De institutionele organisatie in Frankrijk (decentralisatie) en in België (federalisme) is geëvolueerd en de juridische omgeving is in zekere zin complexer geworden.

- De opdracht van de Werkgroep was toegespitst op het juridische, en er werden talrijke bepalingen geïdentificeerd die voor verbetering vatbaar zijn. Deze moeten aangepast worden. Maar er moet ook over gewaakt worden dat de juridische en administratieve omkadering zich kan aanpassen aan de steeds intensievere grensoverschrijdende interactie.
- De taal is ook een onderwerp van voortdurende zorg. Het staat symbool voor de noodzaak om respect op te brengen voor de partner(s) met al hun eigenheden en verschillen. De nodige maatregelen moeten genomen worden om de moeilijkheden die hieruit voortvloeien op te lossen. Er dienen pragmatische en doeltreffende oplossingen gevonden te worden opdat de kennis van de taal van de buur een verworvenheid wordt en een troef voor de ontwikkeling van de interactie.

B/ Een geschikt kader opzetten voor de Frans-Belgische samenwerking

Onderstaande oriëntaties zijn het resultaat van de synthese van de bijzonder talrijke bijdragen die de Werkgroep mocht ontvangen en van de gesprekken die hebben plaatsgevonden. Zij vormen echter slechts een aanzet. Enerzijds moeten zij verder uitgediept worden naar inhoud en draagwijdte. Anderzijds moeten de praktische toepassingsmodaliteiten bepaald worden in samenwerking met de betrokken politieke en administratieve verantwoordelijken.

1. Informatie versterken

Over de Principes	- Allereerst de bestaande dispositieven valoriseren, versterken, leesbaarder en beter toegankelijk maken voor hen die ze nodig hebben. Deze dispositieven vervolgens beter coördineren en in netwerk brengen, om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren en uit te breiden, en schaalvoordelen te bevorderen. Tenslotte de ontbrekende dispositieven creëren, met name deze die onmiddellijk door de bevolking bruikbaar zijn. - De informatiebehoefte aanpassen aan de specificiteit van de actoren: voor de burgers het dagelijkse leven, voor de openbare instanties het administratieve orgaan. - Instrumenten creëren voor het verzamelen en de uitwisseling van informatie (observatoria) in de strategische aandachtsdomeinen, om zo het gemeenschappelijk beleid relevanter te maken
Enkele betekenisvolle acties	- Hoe kan men zich zonder problemen aan de andere kant van de grens laten verzorgen? - Een informatiecentrum voor senioren creëren om bejaarden en hun familie informatie te verstrekken over de voorwaarden en de formaliteiten voor huisvesting in het buurland en over de gevolgen van deze installatie - Wat zijn de systemen van sanitaire bewaking en de actieplannen in geval van epidemieën?

2. Overleg en coördinatie organiseren

Over de Principes	- De bestaande dispositieven verbeteren, aanpassen of versterken (Euro 3, DSIT bijvoorbeeld) in plaats van nieuwe overlegvormen te creëren. De vermenigvuldiging van zulke organen zou de algemene leesbaarheid van de grensoverschrijdende samenwerking kunnen schaden, terwijl alles juist eenvoudiger moet worden voor de bewoners en de ondernemingen. - Streven naar doeltreffend overleg door vooraf de parameters van het op te zetten dispositief vast te leggen: frequentie, duur (af en toe of permanent), de wijze waarop (beperkt of uitgebreid) en het geografische gebied. - Om goed samen te werken moeten alle onderwerpen van gemeenschappelijk belang bespreekbaar zijn, ook zij die moeilijk liggen, zodat « <i>het succes van de één de troef van de andere wordt</i> ».
Enkele betekenisvolle acties	- Een permanent grensoverschrijdend economisch en sociaal adviesorgaan creëren waar de politieke en de economische wereld samenkomen - Gezamenlijk tot een versoepeling van de toepassingsmodaliteiten van het belastingverdrag komen en de toepassing van deze homogenisering garanderen door van regelmatig overleg tussen de betrokken diensten. - De dialoog op het hoogste niveau over de transportinfrastructuur versterken door regelmatig ontmoetingen tussen de bevoegde ministers.

3. Convergentie van juridische en administratieve bepalingen

Over de Principes	- De voorgestelde oplossingen beogen: ➤ Het opzetten van dezelfde regels voor alle individuen of ondernemingen, ongeacht hun nationaliteit, die een activiteit in een bepaald grondgebied wensen uit te oefenen➤ Ofwel de juridische en administratieve systemen doen convergeren om te komen tot een echte grensoverschrijdende regio- Doel is de juridische dispositieven nauwer bij elkaar te laten aansluiten om de procedures te vereenvoudigen en te verlichten, en tegelijkertijd te garanderen dat de nieuwe bepalingen geen nieuwe distorsies teweeg brengen. Maar het is duidelijk dat altijd wel juridische verschillen zullen blijven bestaan- Elke wijziging aan de juridische en administratieve omkadering moet vóór alles tegemoet komen aan een werkelijke en een collectieve noodzaak.
Enkele betekenisvolle acties	- De administratieve last bij de behandeling van het stoffelijk overschot van overleden personen in de grenszone verlichten.- Het kaderakkoord voor grensoverschrijdende gezondheidszorg dat op 30 september 2005 in Moeskroen werd getekend, zo snel mogelijk ratificeren.- Zorgen voor een kwaliteitsvolle en gecoördineerde grensoverschrijdende behandeling van gehandicapten (homogene en doeltreffende controles ...)- Modaliteiten bepalen voor het creëren van overeenkomsten tussen de twee systemen ivm leerjongens om uitwisseling over de grens te vergemakkelijken.- Het op basis van wederkerigheid mogelijk maken dat werkzoekenden, ongeacht hun woonplaats, toegang krijgen tot alle beroepsopleidingen.

4. Innoveren, experimenteren

Over de Principes	- Innoveren of experimenteren dient te gebeuren binnen een goed afgelijnd kader: het onderwerp, het kader, de voorwaarden dienen vooraf bepaald te worden. Na een voorafbepaalde termijn moeten de resultaten geëvalueerd worden, alvorens een veralgemening in de tijd of zelfs in andere grenszones mogelijk is.- Het toepassingsgebied van het innovatie- en experimentproces dient gepreciseerd te worden. Daarbij moet een onderscheid gemaakt tussen de nabije omgeving die overeenkomt met het grondgebied van de grensoverschrijdende agglomeratie Lille-Kortrijk-Tournai en een toepassing op de gehele Frans-Belgische grensstreek.
Enkele betekenisvolle acties	- Grensoverschrijdende planning documenten opstellen met een juridische draagwijdte (beheerplan voor het water, stedenbouwkundige documenten...)- Een proces opzetten voor het verzenden van grensoverschrijdende poststukken dat niet via de nationale sorteercentra loopt.- De promotie van een grensoverschrijdende autoriteit voor de organisatie van het transport- Een grensoverschrijdende instelling voor secundair onderwijs oprichten- Het ontstaan van een echte grensoverschrijdende ruimte voor de gezondheidszorg vergemakkelijken.

C/ Een Eurodistrict om de grensoverschrijdende metropool te stimuleren

Tegelijk met de creatie van een gunstige omgeving voor het opzetten van grensoverschrijdende projecten, is het noodzakelijk een politieke leesbaarheid te geven aan de metropool rond Lille-Kortrijk-Tournai door middel van een beheerstructuur die zowel representatief is voor de gedeelde wens van alle instellingen, als federaliserend voor de talrijke energieën die in deze agglomeratie leven.

1. De politieke aanbevelingen

- Het Eurodistrict heeft allereerst een instrument nodig dat «tot een politieke consensus leidt».
- De actie van het Eurodistrict kan slechts doeltreffend zijn als alle niveaus met politieke verantwoordelijkheid kunnen samenwerken. Naast de territoriale structuren, in Frankrijk dus: de Staat, de Conseil régional en de Conseil général en in België: de Federale Staat, het Vlaamse en het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschap en de provincies West-Vlaanderen en Henegouwen.
- Het is noodzakelijk dat binnen het Eurodistrict processen “van onderuit” bevoorrecht worden, zodat een band ontstaat tussen de verwachting van de bevolking, de actoren op het terrein en de politieke verantwoordelijken via hun vertegenwoordigers.
- Aandachtig te blijven voor de noodzaak om alle actoren van het grensoverschrijdend gebeuren te informeren en/of te associëren bij het werk van het Eurodistrict door middel van commissies, conferenties of werkgroepen is essentieel: de economische wereld, de sociale partners, maar ook de gemeenten (in het kader van een conferentie van de Burgemeesters bijvoorbeeld) moeten er hun plaats vinden.

2. De organisatieprincipes

- Het respect van twee sterke transversale principes binnen het Eurodistrict :
 - De dubbele pariteit tussen Frankrijk en België enerzijds en tussen Vlaanderen en Wallonië anderzijds.
 - Het gebruik van de twee talen (Frans en Nederlands) binnen alle organen van het Eurodistrict en voor het grensoverschrijdend Agentschap. Dit geldt ook voor de communicatie naar buiten toe.
- De ervaring opgedaan in 15 jaar samenwerking (in het kader van GPCI bijvoorbeeld) mag niet verloren gaan. Dit geldt zowel voor wat bereikt werd op het gebied van strategische reflectie als de verworvenheden in de praktijk van het partnerschap.
- Om zijn strategie uit te werken en acties op te zetten om zijn doelstellingen te bereiken, moet het Eurodistrict kunnen beschikken over de nodige middelen onder de vorm van een Agentschap waarin mensen samenkomen die studies en expertises kunnen uitvoeren, en de animatie kunnen verzekeren van een partnerschapsaanpak op de gekozen actieterreinen.

3. Modaliteiten voor het afsluiten van de werkzaamheden

- De politieke verantwoordelijken en zij die een bijdrage geleverd hebben voor dit verslag, hebben de wens uitgedrukt het Eurodistrict zo snel mogelijk op te zetten. Dit kan niet zonder ruim overleg gebeuren. Daarom heeft de Werkgroep voorgesteld een Oprichtingscomité voor het Eurodistrict in het leven te roepen. Bij deze informele en tijdelijke structuur zijn naast twee parlementairen van de Werkgroep, vertegenwoordigers van de intercommunale structuren, en van andere Franse en Belgische institutionele niveaus betrokken. Het Oprichtingscomité werd belast met het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst, de statuten van het Eurodistrict, en moet een eerste schets van de begroting maken.

D/ Concrete opvolgingsmodaliteiten

- Het onderzoek moet kunnen verdergezet worden en de voorstellen meer uitgediept :
 - In het kader van het Eurodistrict
 - Door middel van officiële opvolgingssystemen van Frans-Belgische verdragen en akkoorden. Daarnaast zou een regelmatige evaluatie om de twee jaar kunnen plaatsvinden in het kader van ontmoetingen tussen de betrokken regeringen.

Pour la France/ voor Frankrijk :

M. Yves DURUFLÉ, SGAR, tel : +33.(0)3.20.30.55.90, yves.durufle@nord-pas-de-calais.pref.gouv.fr
M. Gérard FLAMENT, tel : +33.(0)3.20.30.57.90, gerard.flament@nord-pas-de-calais.pref.gouv.fr
Mlle Marie-Pierre KALUSOK, tel : +33.(0)3.20.30.54.94, marie-pierre.kalusok@nord-pas-de-calais.pref.gouv.fr
Préfecture de région Nord – Pas-de-Calais, SGAR – DEE, 2 rue Jacquemars Gisélee, 59039 LILLE Cedex

Pour la Belgique/ voor België :

Niveau fédéral / federaal niveau : M. Louis ENGELEN, Consul général, tel : +32.(0)3.20.74.67.50, louis.engelen@diplobel.be
Flandre / Vlaanderen : Mme Veerle DE MEY, tel : +32.(0)56.24.16.16, veerle.de.mey@lejedal.be
Wallonie / Wallonië : M. Christophe MAZZA, tel : +32.(0)69.23.47.01, mazza@ideta.be
Consulat général de Belgique, 10 rue du Maréchal de Lattre de Tassigny, 59044 LILLE Cedex